

pravi, se zelokrat pridobi mnogo rodovitne zemlje. Tudi kamenje ni brez koristi: porabi se lahko pri zidanju stanu ali pri zidanju hlevov, ki so pogostoma zelo slabi in pomanjkljivi; z njim se lahko popravljajo poti, se narejajo zidovi na mejah pašnikov ali tudi podzemeljski odtoki za vodo na močvirnih krajih.

Vendar pa ni še zadosti, da se kamenje iztrebi; poskrbeti se mora tudi, da se pašniki na novo ne zasujejo. To se zna prigoditi ondi, kjer planinski potoki naglo čez pašnike derejo. Taki potoki privalé, sosebno kedar se od snežnice ali od plohá narastejo, za seboj grozno mnogo večega in manjšega kamenja. S kamenjem vred se razlijejo čez pašnike ter jih pokončajo: rodovitno zemljo odplovijo, mesto nje pusté kamenje po planini. Marsikak lep pašnik se je tako spremenil v pust prod, v golo puščavo, kjer nobena travica ne zeleni. To se dan današnji zelo bolj pogostoma godi, ko v prejšnjih časih. Glavni vzrok temu je brezobzirno iztrebljevanje gozdov, ki so bili naraven bran zoper take strašne dogodke. Da se ta nesreča ne bode ponavljala, mora se pri posekanju dreves, sosebno pri iztrebljevanju večih gojzdov prav previdno ravnati. Tudi z vravnavo potóčine in z branovi se lahko odvrne ali vsaj zmanjša zasipanje in trganje pašnikov.

Zoper kamenje, ki se meli ob strmih peči in ki včasih veliko škodo dela, so gojzdi vrh pašnikov najtrdnejši bran. To kamenje se posebno rado trga spomladi, ko sneg kopni, mnogokrat stani in staje poško- duje, včasih tudi ljudi ali živino pobije.

Naši spredniki so bili pametnejši ko mi; oni so devali take gojzde, ki so bili branovi zoper povodnji in plazove, v prepoved; nobena sekira se jih ni smela dotakniti. Še stoji marsikteri teh gojzdov, umni planinci jim zanašajo; ali veliko so jih tudi počrtili za prodaj; zapeljal jih je mamljivi denar. Ta denarni dobiček se zdaj nikjer ne pozna; škoda pa, ki po iztrebljenju gojzdov za pašnike izvira, se bo dan na dan bolj čutila.

Da ne bodo planinski pašniki vsako leto manj rodili, treba posebno skrbeti:

- a) da se zemlji odvzeta moč z gnojem povrne,
- b) da se posuše močvirni prostori,
- c) da se iztrebi kamenje, ki zavira vživanje pašnikov da se naredé branovi zoper povodnji in melove.

Pa še marsikaj bi se dalo zboljšati, še marsikaj odpraviti, kar je porabi pašnikov na poti. Tako n. pr. mnogo grmovja, ki brez koristi prostor jemlje, ki bi se toraj moralo počrtiti; nahaja se preveč in sicer prav širokih poti, utrlih od ljudi ali od živine: tudi te poti zmanjšujejo porabni prostor; po živinjih stopinjah se pogosto, sosebno pri mokrem vremenu, ko postanejo tla mečava, vderajo jame in se naredé mlake, kjer kmalo slaba želišča vzrastejo, — pa vendar nikdo ne misli, da bi te napake popravil. Ko bi se to storilo, bi se trava na istem prostoru pomnožila in bi se toraj lahko več živine redilo.

Te napake in njih nasledki, da se namreč porabni prostor in vsled tega število živine manjša, — vse to se ne opazuje samo po avstrijskih planinah, ampak tudi v Švajci in po bavarskem Allgau-u se čez to slišijo pritožbe. Toda tam ne drže križem rok, ampak si pridno pomagajo: zbrali so se namreč vrli možje planšarji in prijatelji planšarstva, ti so se posvetovali, po kakej poti bi se dali ti zadržki odpraviti, so ta sredstva ustmeno in pismeno priporočali ter tudi dejansko izpeljati skušali.

Imenik udov c. kr. kmetijske družbe kranjske.

(Dalje.)

Podružnica v Kranji.

Gg. Pirc M., predstojnik, Burger A., Burger J., Črnivec Fr., Debeljak J., Dočkal F., Globočnik E., Golobič A., Hafnar M., Ješe P., Keržič J., Klemen A., Krener A., Kuralt Fr., baron Lazarini H., Majdič V., Matajč L., Mežnarc A., Mrak J., Omerza Fr., Pavlin A., Preželj M., Robič S., Rozman L., Rozman Fr., Sajovic F., Šavnik K., Šifrer Fr., Vavken A., Zupanec J.

Podružnica v Ratečah.

Gg. vitez pl. Gutmannsthal L., predstojnik, Bervar A., Ivančič Fr., Löwenfeld M., Pavlič A., Pintar M., Povše P., Požar A., Plaser J., Ramovš A., Rodič J., Scheyer M., Wetz J.

Podružnica v Boštanji.

Gg. Planinc A., predstojnik, Ažman S., Berce J. Buhotinski P., Dermelj A., Mayer pl. Melnhof Fr., dr. Mauer G., Papež J., Rojic P., Zöhrer H

Podružnica na Krškem.

Gg. grof Auersperg E., Brulec Fr., Cepudar J., baron Gagern H., Gregorič Fr., Grivic Fr., Hotschevar M., Knavs J., Lapajne J., Lenk J., Lesjak J., Lunder Fr., Medic Fr., dr. Mencinger J., Mlekuš H., Pfeifer J., Pfeifer W., Riedel K., Saje J., Šega J., Tavčar Ig., Verbajs A., Vesel J., Vovk J., Zadnik S.

Podružnica v Ložu.

Gg. Lenček Bl., predstojnik, Brence J., Jan S., Lah G. Mlakar A., pl. Obereigner J., Peče Fr.

Gospodarske izkušnje.

Snaženje konj.

Skoraj vsi grajščaki naročajo hlapcem, da jim konje pri jutranjem krmljenju temeljito očedijo s štriglom in krtačo. Predpišejo trikratno drganje konja s krtačo zaporedom in sedaj misli marsikateri oskrbnik, da je Bog vedi kako dobro vprežni konj preskrbljen. Toda ne pomislijo, da je še vkljub temu mnogo nesnage na konji, katera se ima tugi odstraniti. Zopet nekateri drugi kmetovalci mislijo, da dobro polaganje konjem tudi pomaga ter jih vsled tega ni treba tako pogosto snažiti. Zato opravljajo vse snaženje konj zelo površno. Kar storijo ti premalo, to delajo drugi preveč.

Prestrogi so pri snaženju konj, nepotrebno živali mučijo in tudi pouzročijo, da se hitreje sprehladijo. V resnici delajo tako, ker mislijo, da dobro snaženje je polovica krmljenja. Sploh prepogosto in presitno snaženje konj tem nikakor ni na zdravje, ne na snago. Tudi nasvetovano večerno snaženje ni koristno, ker je zjutraj vendar zopet potrebno. Dosedanje izkušnje priporočajo sledeče: vsako jutro je treba konje z dobro krtačo temeljito pokrtačiti in štrigelj le malo rabiti, zvečer po opravljenem delu pa je najbolje, če jih s slamo trdno obrablamo, zlasti po nogah in trebuhu.

Vsaki dan je treba enkrat grivo in rep s snažno vodo oprati. Kopita moramo po vsakem delu, ko so se ohladila, zmiti z vodo in v jutru pred upreganjem se snažiti. Mazanje večkratno z mastjo ni potrebno, časih je celo škodljivo. Grivo in rep naj vsaki dan izčesljajo in poleti naj konje v vodi kopajo, kolikrat le mogoče.

Izkaz nasadeb,

katere so se vršile leta 1885, in onih, katere se morajo izvršiti leta 1886. v gozdih polit. okraja postojnskega.

Davčna občina	Število posekanih gozdnih deležev	Goljave, katere so se imele leta 1885. pogozditi v $\mathcal{H}_a$	Od teh se je leta 1885. pogozdilo v $\mathcal{H}_a$	V ta namen se je potrebovalo:										smrekovega semena kilg.	želoda mernikov	Število posestnikov, ki so uradnim ukazom zadostili			Leta 1885. najdene nove goljave, katere se morajo leta 1886. pogozditi v $\mathcal{H}_a$	Opustošenje gozda v l. 1885 v $\mathcal{H}_a$	V letu 1886. se ima torej nasaditi $\mathcal{H}_a$	Opazka
				smrek	belih borov	jesenov	javorov	bukev	hoj	gladkih borov	akacij	mecesnov	jelš			popolnoma	nekoliko	nič				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Postojna . . .	216	26.57	5.77	29.200	1.000	2.400	500	—	200	6.700	—	200	—	10	—	15	48	139	1.00	1.87	23.67	Nove goljave v rubrikah 20 in 21 so vštete v rubriki 2.
Bukuje . . .	84	16.96	1.35	8.300	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	7	7	70	1.40	5.60	22.61	
Razdrto . . .	48	4.65	2.39	4.000	3.500	—	—	—	200	13.000	200	3.500	—	—	$\frac{1}{2}$	13	24	10	0.05	—	2.31	
Senožeče . . .	39	65.18	14.15	54.700	1.000	—	—	500	—	8.400	—	—	—	$\frac{1}{2}$	—	7	17	9	5.90	0.30	57.23	
Narin . . .	59	5.20	3.00	—	1.000	—	—	—	—	—	—	—	17.500	—	1	51	—	7	0.10	—	2.30	
Nanos . . .	3	3.35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.24	
Št. Vid . . .	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.11	
Col . . .	2	0.10	0.10	—	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1.14	—	1.14	
Šturje . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.85	2.85	
Dolenjavo . . .	51	3.85	0.36	—	400	100	—	—	—	5.00	—	—	—	—	3	5	17	4	3.16	—	6.65	
Trnje . . .	68	13.28	3.45	23.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	32	4	—	2.01	9.83	
Podkraj . . .	2	0.64	0.07	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	0.57	
Palčje . . .	25	3.40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	3.40	
Koritnica . . .	1	0.57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	0.57	
Ostrožnoba . . .	1	50.02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	50.02	
Britof . . .	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25.27	—	25.27	
Skupaj	646	193.77	30.64	120200	7.400	2.500	500	500	600	28.600	200	3.700	17.500	10$\frac{1}{2}$	1$\frac{1}{2}$	131	145	271	38.02	12.63	21177*	

Kakor je razvidno iz predstoječega „izkaza“, potrebujejo vsi posestniki skup za pogozditev svojih goljav še okoli 2,125.000 gozdnih sadik. Razglas tega izkaza po tem potu ima le namen, one posestnike, kateri so zadeti, opozoriti, da je zdaj čas se za gozdne sadike oglasiti in sicer pri c. k. okrajnem gozdnem nadzorstvu v Postojni. Sadike se bodo dobile iz centralne gozdne drevesnice pod Rožnikom v Ljubljani in bode stalo 1000 smrek ali mecesnov 2 gold. brez vseh drugih stroškov. Na vsak hektar se potrebuje 10.000, in na eno oralo 6000 sadik. Kupi naj si vsak zadostno število sadik, da ga ne zadene kazen. — Kdor svoje goljave ne bode dobro nasadil, se bode strogo kaznoval. Menimo torej, da je boljše zdaj par goldinarjev žrtvovati in goli prostor sebi v korist zopet z drevjem nasaditi, kakor kasneje za več goldinarjev kaznovanemu biti. Sadike, katere se vsako leto (v spomladi) brezplačno delijo, se onim posestnikom, kateri so z uradnim ukazom prisiljeni, gozdne goljave zopet z drevjem nasaditi ne bodo dajale. Nespametno je pa tudi, v gozde, na pr. gladki bor saditi, kakor so nekateri v pretečenem letu storili, kajti s tem činom sicer postavi zadosté ali gozda čisto nič ne zboljšajo, ker gladki bor ni za gozd, ampak le za Kras, pa tudi tukaj samo za poskušnjo.

* 0.57 $\mathcal{H}_a$ = 1 oral.